

אֶלעָזָר פִּתְחָה וְאָמָר, (ישעה כו) **לֹךְ עַמִּי בָּא בְּחַדְרֵיךְ וְסָגֵר דְּלַתְךָ בְּעֲדָךָ חַבִּי בְּמַעַט רָגֵעַ עַד יַעֲבֵר זָעַם.** **לֹךְ עַמִּי בָּא בְּחַדְרֵיךְ.**

תֹּא חַזִּי, **כַּמָּה קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְחִים לֹזֶן לִיְשָׂרָאֵל.** **וּבְגִינּוֹן רְחִימֹתָא דְּלַהּוֹן דְּרְחִים לֹזֶן עַל כָּל עַמִּין עֻזְבִּידִי עַבּוֹדָת פּוֹכְבִּים וּמְזֻלּוֹת,** **אוֹהֵר לֹזֶן,** **וּבְעִי לְנִטְרָא לֹזֶן בְּכָל מָה דְּאִינּוֹן עַבְדִּין.**

תֹּא חַזִּי, **תְּלַת זְמִינּוֹן אֵית בִּיּוֹמָא דְּדִינָא שְׁרִיא בְּעַלְמָא,** **וּכְדָא אָתֵי הַהוּא זְמִינָא,** **מִיְבָעֵי לֵיהּ לְבָר נֶשׁ לְאַזְדְּהָרָא וּלְאַסְתְּמָרָא דְּלֹא יִפְגַּע בֵּיהּ הַהוּא דִינָא,** **וְאִינּוֹן זְמִינּוֹן יִדְיעֹן וְהָא אַזְקָמוֹה.**

בְּגִין דָהָא בְּדַסְלִיק צְפְּרָא, **אַבְרָהָם אַתְעֵר בְּעַלְמָא,** **וְאַחֵיד לֵיהּ לְדִינָא לְקַשְׁרָא לֵיהּ בְּחַדִּיהּ,** **וּבְשִׁירֹזֶתֶת דְּתַלְתָּה שְׁעֵי קְמִינִיתָא נְטִיל דִינָא מַאֲתִירָה**

לשון הקודש

בֵן זְקִנִּים הוּא לוֹ וְעַשֶּׂה לוֹ בְּתִנְתָּה פְּסִים. וּרוֹצָח לְשִׁמְרָה אֹתָם בְּכָל מָה שָׁהֵם עֹשִׂים.

רַבִּי אֶלעָזָר פִּתְחָה וְאָמָר, (ישעה כו) **לֹךְ עַמִּי בָּא בְּחַדְרֵיךְ וְסָגֵר דְּלַתְךָ בְּעֲדָךָ חַבִּי בְּמַעַט רָגֵעַ עַד יַעֲבֵר זָעַם.** **לֹךְ עַמִּי בָּא בְּחַדְרֵיךְ.**

בָא רָאָה, **שֶׁלַש פָּעָמִים יִשְׁבַּת בַּיּוֹם שְׁחָדִין שְׂוֹרָה בְּעוֹלָם,** **וּכְשָׁבָא אָתוֹתָיו תּוֹמֵן,** **אַרְיךְ הָאָדָם לְהַזְהָר וּלְהַשְּׁמָר שֶׁלֹּא יִפְגַּע בּוֹ אָתוֹתָיו הַדִּין, וְהָם זְמִנִּים יְדוּעִים, וְהָרִי בָּאָרוֹה.**

מִשּׁוּם שְׁהָרִי בְּשֻׁנוֹלָה הַבָּקָר, **אַבְרָהָם שָׁאֹהֵב אֹתָם עַל כָּל הָעִמִּים עוֹבָדִי עַבּוֹדָת פּוֹכְבִּים וּמְזֻלּוֹת,** **הַוְהִיר אֹתָם**

לֹא תַעֲרָא בֵּיתְךָ בִּיעַקְבָּ, עַד דָּאַתָּעֶר צְלוֹתָא דְמִנְחָה
דְאַהֲדָר דִּינָא לְאַתְּרִיהָ, וְאַתָּעֶר דִּינָא דְלִתְתָּא
לְאַתְּקַשְׁרָא בְּדִינָא דְלֻעִילָא. דָהָא כְּדַין אַתְּקַשְׁר דִּינָא
בְּדִינָא וּבְעֵי לְאַזְזֵדְהָרָא.

תו כִּד דִינָא אַתָּעֶר בְּעַלְמָא וְמוֹתָא אַשְׁתַּבָּח בְּמַתָּא,
לֹא לִיבְעֵי לֵיהּ לְבָר נָשׁ לְמִיחָה יְהִידָא בְּשָׁוֹקָא
וְהָא אָזְקִימָנָא מָלִי. אֶלָא בְעֵי לְאַסְגָּרָא גְּרָמִיהָ דְלָא
יְפּוֹק לְבָר, כִּמָה דְאָזְקִמָה בְּנָחָדָה דְאַסְגָּר גְּרָמִיהָ
בְּתִיבוֹתָא דְלָא יְשַׁתְּבָח קְפִי מְהֻבָּלָא.

וַעֲלֵי דָא לְךָ עַמִּי בָא בְּחַדְרִיךְ, אַסְגָּר גְּרָמִיהָ. וְסָנוּר
דְלִתָּה בְּעַדָּה, דְלָא יִתְחַזֵּי קְפִיָּה דְמַחְבָּלָא. חֲבִי
בְּמַעַט רְגֵעַ עַד יַעֲבֹר זָעַם, דְבָתָר דְאַעֲבָר דִינָא לֵיהּ
לֵיהּ רְשֵׁיו לְמַחְבָּלָא לְחַבָּלָא.

לשון הקודש

אותו עמו, ובראשית שלוש השעות
חראשנות נושא הדין ממקוםו
להתעורר בו ביעקב, עד שמתעורר
תפלת המנחה שמחויירה את הדין
למקוםו, ומתעורר הדין שלמטה
להתקשר בדין של מעלה, שחרי או
נקשר דין עם דין, ואירוע להזורה.
עוד, כשהדין מתעורר בעולם והמוות
נמצא בעיר, לא אַרְיךְ הָאָדָם לְלַכְתָּה
יְחִידָי בְּשָׁוֹק, וְהָרִי בְּאַרְנוּ אֶת הַדְּבָרִים,

תא חוי, דקדשא בריך הויא, בגין רחימותא דאייה רחים לון ליישראל וקריב לון לנבהה, כל שאר עמיין עובדי כוכבים ומזרות שנאין לון ליישראל. בגין לאינן מתרחקין ליישראל קרייבין.

ותא חוי, בגין רחימותא דרחים יעקב ליוסף יתיר מאחוי, אף על גב דכלחו חוו ליה אחין, מה כתיב ויתנבלו אותו להמיתו, כל שכן עמיין עובדי עבودת כוכבים ומזרות ליישראל.

תא חוי, בפה גרים ליה ההוא רחימותא דרחים ליה יתר, נגרם ליה דתגלי מאובי, ואתגלי אובי בחדיה, וגרם לו גלוותא (דף ע"א) ולשבינה תא דתגלי באנייה. ואף על גב דאגוזירת גורה, ואוקמיה דגין בתנת הפסים דעבד ליה יתר, מה כתיב ויראו אחיו:

לשון הקודש

בא ראה, שקדוש ברוך הוא בשבייל האהבה שהוא אוהב את ישראל וקרבו אונם אלוי, כל שאר העמים עוברי כוכבים ומזרות שנאנים את ישראל, משום שהם מרתקים ויישראל קרובים. ובא ראה, משום האהבה שאהבת שביבותיו יותר יוצר מאחוי, אף על גב יעקב את יוסף יותר מאחוי, מה שבשביל שבלם היה לו אחיהם, מה ברוחם ויתנבלו אותו להמיתו. כל שכן העמים

ויהלם יוסף חלום וגנו, רבי חייא פתח ואמר, (במזכיר יט) **ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נבייכם** יי בפראה אליו אתודע בחלום אמר בו. תא חוי, **במה דרגין לדרגין עבר קדרשא בריך הוא, וכלהו קיימי דא על דא.** דרגא על דרגא, דא לעיל מן דא, וכלהו ינקין אלין מן אלין קדרקה חי לוזן, אלין מימינא ולאין משמאלה, וכלהו אתרמנן אלין על אלין, שלא בדקא אותן.

תא חוי, כל נבייאי דעלמא כלחו ינקין מסטרא חדא, מגו תריין דרגין ידיין, ואינון דרגין הו אתחזין בנו אספקלריה דלא נחרא, דכתיב בפראה אליו אתודע, מי הוא פראה, במה דאתמר (ד"א לא דפראה) חיוו דכל גוונן אתחזין בגוונה, ודא היא אספקלריא דלא נחרא. בחלום אמר בו, דא הוא

לשון הקודש

ויהלם יוסף חלום וגנו. רבי חייא פתח ואמר, (במזכיר יט) **ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נבייכם בא ראה, כל נבייאי העולם, כלם יונקים מציד אחד מהוו שתי דרגות ידועות, ואוthon דרגנות היי נראות בתודע האספקלריה שאינה מאירה, שבתובם בפראה אליו אתודע. מה היא הפראה? במלים עומדים זה על זה, דרגה על דרגה, זו למלחה מזו, וכלהן יונקות אלו מאלו, בראייהם נראים בתוכה, וזהי הטענים**

חד משתיין בגבואה במא דאוקמזה. ואיהו דרגא שתיתאה מההיא דרגא גבואה ואיהו דרגא דגבריאל דממנא על חלמא זה אתר.

תא חוי, כל חלמא דאייה בדקא יאות מהאי דרגא קא אתיא, ועל דא לית לך חלמא דלא יתערבען עמייה מלון בדיבין, במא דאוקימנא, ו בגין בך מעייחו קשוט ומגניעיחו בדיבון, ולית לך חלמא דלא אית ביה מהאי ניסא ומהאי ניסא.

ובגין דאית ביה בחלמא כלל בדארמן, כל חלמיין דעלמא אזליין בתר פשרא דפומא, ואוקמזה. דבתייב, (בראשית מא) ויהי באשר פתר לנו בן היה. מי טעמא, בגין דאית ביה בחלמא בדיבו וקשוט, ומלה שלטא על כלל, בגין בך בעי חלמא פשרא טבא. רבינו יהודה אמר, בגין הכל חלמא מדרגא דלתתא

לשון הקודש

שbabarno. ומשום בך מהם אמת ומהם האספלריה שאינה מארה. בחלום ארבר בו, והוא אחד מששים בגבואה, כמו שבארותנו, וזה הדרגה הששית מאותה הדרגה של גבואה, והיא הדרגה של גבריאל שפמגה על החלום, ובר נתבאר.

בא ראה, כל חלום שהוא בראי, בא מן הדרגה זו, ועל בן אין לך חלום של גבריאל שפמגה על החלום, ומשום מה הטעם? משום שיש בחלום בזב ואמת, והדבר שולט על הפל, ומשום

**אִיהוּ, וְדֹבָר שְׁלַטָּא עֲלֵיהֶם. וּבְגַין כֵּד כֵּל חַלְמָא אֹזֶלֶא
בְּתֵר פְּשָׂרָא.**

פָּתָח וְאָמֵר, (איוב לג) **בְּחַלּוֹם חִזְיוֹן לִילָה בְּגַפֵּל תְּרִידָמָה
עַל אָנָשִׁים בְּתִנוּמוֹת עַלִי מִשְׁבֵב אוֹ יִגְלָה אָזֶן
אָנָשִׁים זְבִמְסָרִים יְחַתֵּם. תָּא חִזֵּי, כֵּד סְלִיק בָּר נְשָׁ
לְעָרָסִיה, מִיבְעֵי לֵיה לְאַמְלָכָא עַלִיה מֶלֶכְוֹתָא דְשָׁמְיָא
בְּקִדְמִיתָא, וְלֹבֶתֶר יִמְאָחֵד פְּסוֹקָא דְרַחְמִי וְאוּקְמָה
חֶבְרִיאָה. בְּגַין דְּהָא כֵּד בָּר נְשָׁ נְאִים עַל עָרָסִיה, הָא
נְשָׁמְתִיה נְפָקָא מְגִיה וְאֹזֶלֶא וְשָׁטִיא לְעַילָא, כֵּל חֵד
וְחֵד בְּפּוֹם אַרְחִיה וְהַכִּי סְלִיקָת בְּמָה דְאַתָּמָר.**

**מָה בְּתִיב, בְּחַלּוֹם חִזְיוֹן לִילָה. כֵּד בְּגַי נְשָׁא שְׁבֵבִי
בְּעָרָסִיהוּ נְיִמְין וְנְשָׁמְתָא נְפָקָת מְנִיְהָו. הָרָא
הָוּא דְבִתִּיב, בְּתִנוּמוֹת עַלִי מִשְׁבֵב אוֹ יִגְלָה אָזֶן
אָנָשִׁים. וְכַדֵּין קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הָוּא אָזֶע לְה לְנְשָׁמְתָא**

לשון הקודש

כֵּד צָרִיךְ הַחַלּוֹם פְּתִירָן טוֹב. רַבִּי יְהוֹדָה
אָמֵר, מִשּׁוּם שְׁבֵל חַלּוֹם הוּא מִהְמִרְגָּנָה
שְׁלָמְטָה, וְהַבָּרוּ שׁוֹלֵט עַלִי, וּמִשּׁוּם כֵּד
כֵּל חַלּוֹם הוֹלֵךְ אַחֲרֵי הַפְּתִירָן.

פָּתָח וְאָמֵר, (איוב לג) **בְּחַלּוֹם חִזְיוֹן לִילָה
בְּגַפֵּל תְּרִידָמָה עַל אָנָשִׁים בְּתִנוּמוֹת עַלִי
מִשְׁבֵב אוֹ יִגְלָה אָזֶן אָנָשִׁים זְבִמְסָרִים
יְחַתֵּם. בָּא רַאֲהָ, בְּשֻׁעוֹלָה אָדָם לְמִטְתוֹן,
הָוּא צָרִיךְ לְהַמְלִיךְ עַלִי מֶלֶכְוֹת שָׁמִים**

עוֹלָה, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר.
מָה בְּתוּבָה? בְּחַלּוֹם חִזְיוֹן לִילָה, בְּשַׁבְּנִי
אָדָם שׁוֹכְבִים בְּמִטְתוֹם יִשְׁנִים וְהַגְּשָׁמָה
יְוֹצָאת מֵהֶם. וְהוּ שְׁבָתוּב בְּתִנוּמוֹת עַלִי

בְּהַחֲזָה דֶּרֶגָּא דְּקִיְּמָא עַל ְּחַלְמָא, אִינּוֹן מְלִין דִּזְמִינִין לְמִיתֵּה עַל עַלְמָא אוֹ אִינּוֹן מְלִין כְּפָום אִינּוֹן הַרְהֹורִין דְּלִבְיהָ. בְּגִין דָּבָר נֶשׁ גְּטִילָא אַרְחָא דְּתֻובְחָי דְּעַלְמָא.

בְּגִין דָּהָא לֹא מַזְדִּיעַן לֵיהּ לְבָרָנֶשׁ בְּעַוד דְּאִיהָוָה קָאִים בְּתוֹקְפָא דְּגַזְפָּא (נ"א דְּרוֹיחָא) כְּדָקָא אַמְּרָן, אֶלָּא מְלָאָכָא אָזְדָּע לְגַשְׁמָתָא וְגַשְׁמָתָא לְבָרָנֶשׁ. וְהַחֲזָה ְּחַלְמָא אִיהּ מְלָעִילָא, בֶּד גַּשְׁמָתִין גַּפְקִין מְגַופִּי וְסְלִקִין כָּל חָד וְחָד פְּפָום אַרְחִיה. וּבְמָה דְּרָגִין עַל דְּרָגִין, בְּרוֹזָא דְּחַלְמָא כְּלָהּוּ בְּרוֹזָא דְּחַכְמָתָא. וְתָאָחָזִי, חָלוּם דְּרֶגָּא חָדָא, מְרָאָה דְּרֶגָּא חָדָא, גְּנוּיָה דְּרֶגָּא חָדָא, וּכְלָהּוּ דְּרָגִין לְדְרָגִין אֶלְיָן עַל אֶלְיָן.

וַיְחַלֵּם יוֹסֵף חָלוּם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסֵפוּ עוֹד שָׁנָא אֶתְּנוּ עַל חָלוּמוֹתֵינוּ. מְהַבֵּא דָלָא מִבְּעֵי לֵיהּ

לשון הקודש

מְשַׁבֵּב אָו יִגְלַה אָזָן אַנְשִׁים. וְאָו הַקְּרוֹשׁ בְּרוֹךְ הוּא מַזְדִּיעַ לְגַשְׁמָה, בְּאוֹתָה הַדָּרְגָה שְׁעוֹמְדָה עַל הַחָלוּם, אַוְתָם הַדָּבָרים שְׁעַתִּידִים לְבָא עַל הַעֲלִם, אָו אַוְתָם דָּבָרים בְּפִי אַוְתָם הַהְרֹהֲרִים שֶׁל לְבּוֹ, מְשֻׁוְם שָׁאָרָם נַזְטֵל דָרְךְ שֶׁל תּוֹבְחוֹת הַעֲלִם.

מְשֻׁוְם שְׁהָנָה לֹא מַזְדִּיעִים לְאָרָם בְּעַוד שְׁהָנָה עוֹמֵד בְּכַח הַגּוֹנָף וּנְאָשָׁל הַרְוחָה בְּמוֹשָׁא אַמְּרָנוּ, אֶלָּא מְלָאָכָא מַזְדִּיעַ לְגַשְׁמָה,

לבר נְשׁ לִמֵּיר חַלְמִיה בֶּר לְהָזָא בֶּר נְשׁ דְּרָחִים
לִיה, וְאֵי לְאוֹ, אַיְהוּ גְּרִים לִיה. דְּאֵי הָזָא חַלְמָא
מְתַהֲפֵךְ לְגַנוֹּנָא אַחֲרָא, אַיְהוּ גְּרִים לְסַלְקָא.

תֵּא חַווּ, דִּיוֹסֵף אַיְהוּ אָמֵר חַלְמָא לְאַחֲרָה, וְעַל
דֵּא גְּרָמוּ לִיה לְסַלְקָא חַלְמִיה תְּרֵין וְעַשְׂרֵין
שְׁגִינּוּ דְּאַתְעֵבָב. רַבִּי יוֹסֵף אָמֵר, מְנֻלָּן, דְּכַטִּיב וְיַוְסִיפָּוּ
עוֹד שְׁנָא אָתוֹ. מְאֵי שְׁנָא אָתוֹ, דְּגָרָמוּ לִיה
קְטוּרוֹגִין בְּדָא.

מָה בְּתִיב, וַיֹּאמֶר אֲלֵיכֶם שְׁמַעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה (ד'
קפג נ"ב) אֲשֶׁר חַלְמָתִי, דְּבָעָא מַנְיִיחָו דִּישְׁמַעַן
לִיה. וְאַיְהוּ אָזְדַע לְהָזָא חַלְמָא, דְּאַלְמָלָא אִינּוֹן
דְּאַחֲפָכוּ לִיה לְגַנוֹּנָא אַחֲרָא, הַכִּי אַתְקִים. וְאַיְנוֹן
אַתִּיבוּ וַיֹּאמְרוּ הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עַלְינוּ אָם מְשׁוֹל תִּמְשָׁל
בָּנוּ. מִיד אָמְרוּ לִיה פְּשָׂרָא דְּחַלְמָא וְגַزوּ גַּזָּה, וּבְגִינּוּ
בְּךָ וַיֹּוסִיףָו עוֹד שְׁנָא אָתוֹ.

לשון הקודש

צְרִיךְ הָאָדָם לוֹמֵר אֶת חֲלוֹמוֹ רַק לָאוֹתוֹ שְׁנָא אָתוֹ שְׁגָרָמוּ לוּ
הָאָדָם שָׁאוֹב אָתוֹן, וְאֵם לֹא - הָוָא
נוֹרָם לוּ. שְׁאֵם אָתוֹן הַחֲלוֹם מְתַהֲפֵךְ
לְגִינּוּ אַחֲרָ - הָוָא נוֹרָם לְסַלְקוּ
בָּא רָאָה שְׁיוֹסֵף אָמֵר אֶת הַחֲלוֹם
לְאַחֲרָיו, וְעַל בֵּן גָּרָמוּ לוּ לְסַלְקָא אֶת חֲלוֹמוֹ
עַשְׂרֵים וָשְׁתִים שְׁנִים שְׁהַתְעֵבָב. רַבִּי
יַוְסִיפָּוּ, מַנְיָן לְנָנָ? שְׁבָתוֹב וַיֹּוסִיףָו עוֹד

רַבִּי חַיָּא וְרַבִּי יוֹסֵי הָוּ שְׁכִיחִי קְמִיהָ דְּרַבִּי שְׁמַעֲזָן.
אָמַר רַבִּי חַיָּא, הָא תְּגִינוּ חַלְמָא דָלָא אָתֶפְשֶׁר,
כְּאָגְרָתָא דָלָא מַתְקָרְיאָ. אֵי בְּגִין דְּאַתְקִים וְאֵי הוּא לֹא
יָדָע, אֹו דָלָא אַתְקִים בָּלְלָה. אָמַר לֵיהֶ, אַתְקִים וְלֹא
אָתִיְדָע, דָהָא הָהּוּא חַלְמָא חִילָא תְּלִיא עַלְיהָ, וְאֵי הוּא
לֹא אָתִיְדָע וְלֹא יָדָע, אֵי אַתְקִים אֵי לֹא אַתְקִים.

וְלִילָת לְךָ מְלָה בְּעַלְמָא דָעַד לֹא יִתְיִי לְעַלְמָא, דָלָאוּ
אֵי הוּא תְּלִיא בְּחַלְמָא אֹו עַל יְדָא דְּכָרוֹזָא.
דָהָא אָתְמָר דָבֵל מְלָה וּמְלָה עַד לֹא יִתְיִי לְעַלְמָא,
מְכָרְזָי עַלְיהָ בָּרְקִיעָה. וּמְתַפֵּן אַתְפָּשָׁט בְּעַלְמָא
וְאָתִיְהָיב עַל יְדָא דְּכָרוֹזָא. וּכְלָא בְּגִין דְּכָתִיב, (עמוס ג'
כִּי לֹא יַעֲשֵׂה יְהָנְדִיכָם דָבָר כִּי אִם גָּלָה סְדוֹר אֶל
עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים, בְּזָמָנָא דְּנְבִיאִים אָשְׁתַּבְחוּ בְּעַלְמָא.
וְאֵי לֹאוּ, אָף עַל גַּב דְּגַבּוֹאָה לֹא שְׁרִיאָ, חַפְּצִים עֲדִיפִי

לשון הקודש

בְּנוּ? מִיד אָמְרוּ לוּ אֵת פְּשָׁר הַחֲלוּם
 תְּלִוי עַלְיוֹ פָה, וְהוּא לֹא נָזַע וְלֹא יָדַע
 אֶם הַתְקִים וְאֶם לֹא חַתְקִים.

וְאֵין לְךָ בָּרָבָר בְּעוֹלָם שְׁטָרָם יָבָא לְעוֹלָם
שָׁנָינוּ תְּלִוי בְּחֲלוּם אֹו עַל יְדֵי כָּרוֹזָן,
שָׁהָרָי נָאָמָר שָׁבֵל דָבָר וְדָבָר בְּטָרָם יָבָא
לְעוֹלָם מְכָרְזָיִם עַלְיוֹ בָּרְקִיעָה, וּמְשָׁם
מְתַפֵּשָׁט בְּעוֹלָם וְגַתְןָן עַל יְדֵי הַכְּרוֹזָן,
וְהַכְּלָל מְשֻׁום שְׁבָתוֹב (עמוס ג') כִּי לֹא יַעֲשֵׂה
הַתְקִים וְלֹא נָזַע, שָׁהָרִי אָוֹתוֹ הַחֲלוּם

מִנְבִּיאִים. וְאֵי לֹא, אַתִּיהִיב בְּחֶלְמָא. וְאֵי לֹא, בְּצִפְרִי
שְׁמִיאָ מִשְׂתַּבְּחִי מִלְהָ וְהָא אָזְקָמוּחָ:

וַיַּלְכֹּ אֲחִיו לְרֹעּוֹת אֶת צָאן אֲבִיכֶם בְּשֶׁבֶם. רַبִּי
שְׁמֻעוֹן אָמַר, לְرֹעּוֹת צָאן אֲבִיכֶם מִיְבָעִי לֵיה,
מַאי אָת נְקוּד מַלְעִילָא, לְאַסְגָּה עַמְהוֹן שְׁבִינְתָּא,
דְּאֵיכִי עַמְהוֹן שְׁרִיאָ. בְּגִין דְאַינּוֹ הוּוּ עַשְׂרָה, דְּהָא
יּוֹסֵף לֹא הָנָה עַמְהוֹן, וּבְגִינְמִין אֵיכִי זַעַיר בְּבִיתָא.
וּבְגִין כֵּה אַיְנוֹ הוּוּ עַשְׂרָה. וּבְדַאֲזָלוּ הָוֹת שְׁבִינְתָּא
בְּגִינְיוֹה, וּעַל דַּא נְקוּד מַלְעִילָא.

וּבְגִין כֵּה בְּזָמָנָא דְזָבִינוּ לֵיה לְיּוֹסֵף אַשְׁתַּתְפּוּ בְּלָהּ
בְּחִידִי שְׁבִינְתָּא וְאַשְׁתִּיףּוּ לֵה בְּחִידִיּוֹ כֵּד
עֲבִידוֹ אָזְמָאָה. וַעֲד דְאַתְגָּלִיא מִלְהָ דִיּוֹסֵף, לֹא שְׁרִיאָ
שְׁבִינְתָּא עַלְיהָ דִיעָקָב.

לשון הקודש

עֲבָדָיו הַגְּבִיאִים, בָּזְמַן שְׁגִבְיאִים גַּמְצָאִים
בְּעוֹלָם, וְאֵם לֹא – אָפַע עַל גַּב שְׁגִבּוֹאָה
לְאֵשֶׁר, חֲכָמִים עֲדִיפִים מִנְבִּיאִים,
וְאֵם לֹא – נְתַנּוּ בְּחָלוּם, וְאֵם לֹא – הַדָּבָר
גַּמְצָא בְּצִפְרִי הַשָּׁמִים, וְהַדָּבָר בְּאָרוֹת.
וַיַּלְכֹּ אֲחִיו לְרֹעּוֹת אֶת צָאן אֲבִיכֶם
הַשְׁתַּתְפּוּ בְּלָם עַם הַשְּׁכִינָה, וְשַׁתְפּוּ
בְּשֶׁבֶם. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָמַר, לְרֹעּוֹת צָאן
אֲבִיכֶם הִיא צָרִיךְ לְהִזְוֹת! מַה זוּ אָת
נְקוּד מַעֲלִיוֹ? לִרְבּוֹת שְׁבִינָה עַמְהָם,
שְׁהִיא שְׁרוֹיָה עַמְהָם, מִשּׁוּם שְׁהָם הִי

וְאֵי תִּמְאָ דְשֶׁכִּינַתָּא לֹא אֲשֶׁתְּבַחַת עַמְּהֹן. תא חווין,
הַבְּתִיב (מהלים קכט) **שְׁשָׁם עַלּוּ שָׁבָטִים שָׁבָטִי יְהָ**
עֲדוֹת לִיְשָׂרָאֵל לְהֻזּוֹת לְשָׁם יְיָ. בְּלָהוּ צְדִיקִי וְחִסְדִּי
קִיּוֹמָא דְכָל עַלְמָא, קִיּוֹמָא אִינּוֹן לְעַילָּא וְתַתָּא.

פָתָח וְאָמֵר, (מהלים קכט) **שְׁמַחְתִּי בְּאָמָרִים לֵי בֵית יְיָ**
גַּלְדָּךְ. **הָאֵי קָרָא אַוְקְמוֹדָה,** דָּדוֹד הָזָה עִם לְבִיה
לְמַבְנֵי בֵיתָא. **כַּמָּה דָאָתָ אָמֵר,** (מלכים א' ח') **וַיְהִי עִם לְבֵב**
דָוִד אָבִי לְבִנּוֹת בֵית לְשָׁם יְיָ וְגַוּ. וְלֹבֶתֶר מַה בְּתִיב
רָק אַתָּה לֹא תְבִנָה הַבָּיִת כִּי אִם בְּנָךְ הַיִצָּא מְחַלְצִיךְ
הַזָּא יְבִנָה הַבָּיִת לְשָׁמְיוֹ. וְכָל יִשְׂרָאֵל הַזָּוּ יַדְעַי דָא,
וְהַזָּוּ אָמְרוּ אַיְמָתִי יִמּוֹת דָוִד וְיִקּוּם שְׁלָמָה בְּרִיחָה
וְיִבְנָה בֵיתָא. וְכָدֵין עֲוֹמְדוֹת הַזָּוּ רְגָלֵינוּ בְשֻׁעָרִיךְ
יְרוֹשָׁלַיִם, פְּדֵין נִיסְקָן וְנִקְרִיב תִּפְנוּ קָרְבָּנוֹן.

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ

וְאֵם הָאָמֵר **שְׁהַשְׁכִּינָה לֹא גַּמְצָא**
שְׁנָאָמֵר (מלכים א' ח') **וַיְהִי עִם לְבֵב דָוִד אָבִי**
לְבִנּוֹת בֵית לְשָׁם הַזָּוּ וְגַוּ. וְאַחֲרֵךְ מַה
בְּתוּב? רָק אַתָּה לֹא תְבִנָה הַבָּיִת כִּי אִם
בְּנָךְ הַיִצָּא מְחַלְצִיךְ הַזָּא יְבִנָה הַבָּיִת
לְשָׁמְיוֹ. וְכָל יִשְׂרָאֵל הַזָּוּ יוֹדְעִים אֵת וְתַה
וְהַזָּוּ אָמְרִים מַתִּי יִמּוֹת דָוִד וְיִקּוּם
שְׁלָמָה בָנוּ וְיִבְנָה אֶת הַבָּיִת, וְאוֹעֲמֹדוֹת
הַזָּוּ רְגָלֵינוּ בְשֻׁעָרִיךְ יְרוֹשָׁלָם, אוֹ נַעֲלָה
שְׁדֹור הַזָּא עִם לְבּוֹ לְבִנּוֹת הַבָּיִת, בָּמוֹ

פָתָח וְאָמֵר, (שם) **שְׁמַחְתִּי בְּאָמָרִים לֵי**
בֵית הַזָּא גַּלְדָּךְ. **אֶת הַפְּסָוק הַזָּה בְּאַרְוחָה,**
שְׁדֹור הַזָּה עִם לְבּוֹ לְבִנּוֹת הַבָּיִת, בָּמוֹ

ועם כל דא, אף על גב דהו אמרו אימתי ימאות סבא דא, בדין שמחתי. וחדוה זהה לי בגין ברוי, דהו אמר דברי יקום תהותי למגמר פקודא למני ביתא. בדין שרי ישבח לה ואמר, ירושלים הבניה בעיר שכבה לה יתדו.

תנו עבד קדשא בריך הוא ירושלים לתחטא בגונא דלעילא, וזה מעתקנא (^{טו}) לקבל דא דכתיב, (שמות טו) מכון לשבתך פעלת זי. הבניה, דזמין קדשא בריך הוא לנחתא לה ירושלים דלעילא בדקא יאות, בגין בך הבניה. שכבה לה יתדו, זה אוקמה שכבה שחברו מיבעי ליה. אלא דאתחברת אמא בברטא והוו בחדא ואוקמה.

ואתמר. שם עלו שבטים אלין אינן קיימת

לשון הקודש

ועם כל זה, אף על גב שהיו אומרים מהקנתו בוגר זו, שבתוב (שמות טו) מכון מתי ימות הוקן זהה, אווי שמחתי לשבתך פעלת ח. הבניה, שעהיד ושמחה היה לי בשビル בני, שהיו הקדוש ברוך הוא להזכיר את ירושלים אומרים שבני יקום תחמי למגמר את המזווה לבנות את הבית. או תחילת שכבה היה יתדו, והרי באוריה, לשכחה אותה ואמר, ירושלים הבניה בעיר שכבה לה יתדו. שנינה, עשה הקדוש ברוך הוא ירושלים למטה במו שלמעלה, וו

דְּעַלְמָא וַתִּקְוַנָּא דְּעַלְמָא תִּתְאָה, וְלֹא תִּמְאָ דְּעַלְמָא
תִּתְאָה בְּלַחֲזָדָיו, אֶלָּא אֲפִילוֹ דְּעַלְמָא עַלְאָה. דְּבַתִּיב
שְׁבֵטִי יְהָ עֲדוֹת לִיְשָׂרָאֵל, לִיְשָׂרָאֵל דִּיְקָא. בְּגַין
דְּאַינְזָן קִיְמָא לְתִתְאָה, סְהִדּוֹתָא אַינְזָן לְעַיְלָא. וּבְכָלָ
לְהֻדּוֹת לְשָׁם יְיָ, לְאֹזְדָּא שְׁמִיָּה דְּקָרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְכָל סְטוּרֵין, דְּבַתִּיב לְהֻדּוֹת לְשָׁם יְיָ:

וַיִּמְצָא־הוּא אִישׁ וַהֲגָה תִּעָה בְּשָׂדָה וַיִּשְׁאַל־הוּא הָאִישׁ
לִאָמֵר מָה תִּבְקַשׁ. (דף קפד ע"א) מָה בְּתִיב
לְעַיְלָא, וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף הַלוֹא אֲחִיךְ רַעִים
בְּשֶׁבֶם לְכָה וְאַשְׁלַחְךְ אֲלֵיכָם. וּכְיַעֲקֹב שְׁלִימָא דְּהֹווֹ
רְחִים לֵיה לְיוֹסֵף מִפְּלָבָן, וְהֹווֹ יַדַּע דְּכָל אֲחִיו הַווֹ
סְגָנָין לֵיה, אֲמָאו שְׁדָר לֵיה לְגַבְיוֹהוּ. אֶלָּא אֲיוֹהוּ לֹא
חַשִּׁיד עַלְיָהוּ, דְּהֹווֹ יַדַּע דְּכָלָהוּ הַווֹ זְבָאִין, וֹלָא
חַשִּׁיד לֹזָן. אֶלָּא גְּרִים קָרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל דָא, בְּגַין

לשון הקודש

קיום של הָעוֹלָם וַיִּשְׁאַל־הָאִישׁ לִאָמֵר מָה תִּבְקַשׁ מִה
הַתְּחִתּוֹן. וְאֶל תֹּאמֶר שְׁעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן
לְבָהּוּ, אֶלָּא אֲפִילוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַעֲלִיוֹן,
שְׁבַתִּוב שְׁבֵטִי יְהָ עֲדוֹת לִיְשָׂרָאֵל, דְּוֹקָא
לִיְשָׂרָאֵל, מִשּׁוּם שְׁהָם חֲקִים לְמַפְתָּה,
עֲדוֹת הָם לְמַעַלָּה, וְהַפְלָ – לְהֻדּוֹת לְשָׁם
הַ, לְהֻדּוֹת לְשָׁם הַקְדּוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא לְכָל
הַצָּדִים, שְׁבַתִּוב לְהֻדּוֹת לְשָׁם הַ.
וַיִּמְצָא־הוּא אִישׁ וַהֲגָה תִּعָה בְּשָׂדָה

לְקַיִמָּא גֹּוֶר דָּגָר בֵּין הֲבַתָּרִים.

אֲשֶׁר חָנָא בְּסֶפֶרְיִ קָדְמָאי, הַבָּעֵין אֶלְין בְּנֵי יַעֲקֹב
לְשִׁלְטוֹתָה עַלְיוֹן עד לא יהות לְמִצְרִים.
הָאִילוֹ הוּא יהות לְמִצְרִים, וְאַינּוֹ לֹא שִׁלְטוֹתָה בֵּיה
בְּקָדְמִיתָה. יָכְלִי מִצְרָאי לְשִׁלְטוֹתָה לְעַלְמִין עַלְיוֹהוֹ
דִּישְׂרָאֵל, וְאַתְקִיּוֹם בֵּיה בְּיוֹסֵף דָּאוֹדָבָן לְעַבְרָא
וְאַינּוֹ שִׁלְטוֹתָה עַלְיוֹן. וְאֶפְעַל גַּב דִּיוֹסֵף הָהָה מַלְפָא
לְבָתָר, וּמִצְרָאי הָהָוּ עַבְדִּין לֵיה, אַשְׁתַּבְחָוּ יִשְׂרָאֵל
הַשִּׁלְטוֹתָה עַל בְּלָהָז.

תֵּא חָזֵי, דִּיוֹסֵף דָּאִיהוּ בְּרִית עַלְאָה, כֹּל זָמְנָא
דְּאַתְקִים בְּרִית, שְׁבִינְתָּא אַתְקִים בְּהַדִּיהוּ
דִּישְׂרָאֵל בְּשָׁלָם בְּדַקָּא יָאָת, בֵּין דְּאַסְתַּלְקָה יוֹסֵף
בְּרִית עַלְאָה מַעַלְמָא, בְּדַיִן בְּרִית שְׁבִינְתָּא וּיִשְׂרָאֵל
בְּלָהָז בְּגַלְוָתָא נְפָקָה, וְהָא אָזְקִימָנָא דְּכַתִּיב (שמות א)

לשון הקודש

כֵּל וְהָבָדֵי לְקִים אֶת הַגּוֹרָה שְׁנוּר בֵּין כֵּה מֶלֶךְ וּמִצְרִים הַיּוּ עַבְדִּים שָׁלוֹן,
נִמְצָאוּ יִשְׂרָאֵל שִׁלְטוֹתָו עַל בָּלָם.

מִצְאָנוּ בְּסֶפֶרְיִ קָדְמָנוּנִים, שְׁצָרִיבִים
בְּנֵי יַעֲקֹב הַלְלוּוּ לְשִׁלְטָה עַלְיוֹן בְּטַרְמִים יַרְדָּנָה
לְמִצְרִים, שָׁאָלוּ הָוּה יַרְדָּנָה לְמִצְרִים וְהָם
לֹא הָיּוּ שׂוֹלְטִים בּוֹ בְּרַאשְׁוֹנָה, יָכְלָוּ
הַמִּצְרִים לְשִׁלְטָה עַל יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָמִים,
וְהַתְקִים בְּיוֹסֵף שְׁנָמְבָר לְעַבָּה, וְהָם
שִׁלְטוֹתָה עַלְיוֹן, וְאֶפְעַל גַּב שְׁיוֹסֵף הָיָה אַחֲרָיו

וַיָּקֹם מֶלֶךְ חֶדֶשׁ עַל מִצְרָיִם אֲשֶׁר לֹא יְדֻעַ אֶת יוֹסֵף. וּבְלֹא הָזָה מִעֵם קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּדָקָא יָאֹות. תָּא חַזִי, וַיִּמְצֵא הָז אִישׁ דָא גָּבְרִיאָל, וַיַּאֲקִמּוּה. בְּתִיב הַכָּא וַיִּמְצֵא הָז אִישׁ, וּבְתִיב הַתָּם (דניאל ט) וְהָאִישׁ גָּבְרִיאָל אֲשֶׁר רָאִיתִי בְּחַזּוֹן בְּתַחְלָה. וְהַגָּה תֹּועָה, בְּכָלָא תֹּועָה, דְּאַבְטָה עַל אָחִי דָהָז מַתְבָּע אָחָז דְּלָהָז וְלֹא אַשְׁפָּח, וַתְּבָע לְהָז וְלֹא אַשְׁפָּח. וַעֲלַדָּא תֹּועָה בְּכָלָא, וַעֲלַדָּא וַיַּשְׂאַלְהָז הָאִישׁ לִאמְרָה מַה תִּבְקֹשׁ:

וַיֹּאמֶר אֶת אָחִי אַנְבֵּי מַבְקֵשׁ וְגוּ. וַיֹּאמֶר הָאִישׁ גַּסְעֹז מַזָּה וְגוּ, רַבִּי יְהוֹדָה פָּתָח, (שיר השירים ח) מַי יִתְנַד בְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אַמְּצָאָךְ בְּחַזּוֹן אַשְׁקָּד גַּם לֹא יָבֹז לִי. הָאִי קָרָא אַוְקְמָה חֶבְרִיאָ, אָבָל הָאִי קָרָא בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אָמְרוֹ לְמַלְכָא דְּשָׁלְמָא

לשון הקודש

לֹא יְדֻע אֶת יוֹסֵף, וְהַפְלֵל הָיָה מִעֵם בְּפָל. וַעֲלַה וְהַיְשָׁאַלְהָז הָאִישׁ לִאמְרָה מַה

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּרָאוֹי.

בָּא רָאָה, וַיִּמְצֵא הָז אִישׁ – זֶה גָּבְרִיאָל. וַיֹּאמֶר אֶת אָחִי אַנְבֵּי מַבְקֵשׁ וְגוּ, וְפִרְשָׁוּהוּ, בְּתוּב בָּאָן וַיִּמְצֵא הָז אִישׁ, וּבְתוּב שֶׁם (דניאל ט) וְהָאִישׁ גָּבְרִיאָל אֲשֶׁר רָאִיתִי בְּחַזּוֹן בְּתַחְלָה. וְהַגָּה תֹּעה – לִי. אֶת הַפְּסוֹק הָז בְּאָרוּ הַחֶבְרִים, אָבָל אֶת הַפְּסוֹק הָז אָמְרָה בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְפָלָק שְׁהַשְׁלָום שְׁלָום, מַי יִתְנַד בָּאָח לִי, וּבְקֹשׁ אֹתָם וְלֹא מַצָּא, וַעֲלַה בְּנֵן תֹּועָה

דיליה. מי יתנתק באה לוי, ב יוסף על אחיו, דאמר, (בראשית ١) ועתה אל תיראו אני אכלבל אתכם ואתם טפכם. יhab לוֹן מְזוֹנָא וַזֵּן לְהִזְכְּרָנָא. בגין קה מי יתנתק באה לוי.

דבר אחר מי יתנתק באה לוי, דא יוסף, לנבה דשכינתא דאתהחד עמה ותרדק בהדה. יונק שדיامي, דהא קדין אהוה ושלימו בהדריהם. אמצעא בחוץ, גו גלוותא, דאייה באראעא אחרא. אשכח, בגין לאתדרבקא רוחא ברוחא. גם לא יבוזו לוי, אף על גב דאנא באראעא אחרא.

תא חזי, יוסף אף על גב דאחוי לא הו ליה באחין כבד נפל בידיהם. אייה הו לון כאחא כבד נפלו בידיהם, זהא אוקמזה. דכתיב, (בראשית ٣) בגיןם אותם וידבר על לבם, בכלא דבר על לביהם.

לשון הקודש

ב יוסף על אחיו, שאמר ועתה אל תיראו שהוא בארץ אחרת. אשכח - כדי אני אכלבל אתכם ואתם טפכם. בגין להם מזון וזון אותם ברעב. משום קה, מי בגין ראה שיוסט, אף על גב שאחיו לא יתנתק באה לוי.

דבר אחר מי יתנתק באה לוי - זה יוסף, אל השכינה, שנאחו עמה ונדרבק עמה. יונק שדיامي - שעורי או אהוה ושלמה עמהם. אמצעא בחוץ - בתוך הגלות,